

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
tervikekst
15.07.2021
Hetkel kehtiv
RT I, 08.07.2021, 15

Vangistuseseadus

Vastu võetud 14.06.2000
[RT I 2000, 58, 376](#)
jõustumine 01.12.2000

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
õienend (RT I 2000, 72)		
12.06.2002	RT I 2002, 56, 350	01.09.2002
tervikekst RT paberandjal	RT I 2002, 84, 492	
16.10.2002	RT I 2002, 90, 521	01.01.2003
18.12.2002	RT I 2003, 4, 20	01.03.2003
29.01.2003	RT I 2003, 20, 116	10.03.2003
12.02.2003	RT I 2003, 26, 157	01.04.2003, osaliselt 01.01.2005
07.08.2003	RT I 2003, 58, 387	01.09.2003
19.11.2003	RT I 2003, 78, 524	01.01.2004
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
28.09.2005	RT I 2005, 54, 430	01.01.2006
26.01.2006	RT I 2006, 7, 42	04.02.2006
15.02.2006	RT I 2006, 12, 79	01.04.2006, osaliselt 01.07.2006
17.05.2006	RT I 2006, 26, 191	01.08.2006
27.09.2006	RT I 2006, 46, 333	01.01.2007
22.11.2006	RT I 2006, 56, 416	01.01.2007
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.01.2007
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.02.2007
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.09.2007
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.01.2008
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.01.2009
13.12.2006	RT I 2006, 63, 466	01.01.2015
20.03.2008	RT I 2008, 17, 118	30.04.2008
20.03.2008	RT I 2008, 17, 118	01.06.2008
20.03.2008	RT I 2008, 17, 118	01.01.2009
19.06.2008	RT I 2008, 35, 213	01.01.2009
18.12.2008	RT I 2009, 4, 26	26.01.2009
17.12.2008	RT I 2009, 5, 35	01.07.2009
20.02.2009	RT I 2009, 15, 93	01.03.2009
20.05.2009	RT I 2009, 29, 175	01.07.2009
18.06.2009	RT I 2009, 35, 232	27.06.2009
18.06.2009	RT I 2009, 36, 234	01.07.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 261	24.07.2009, osaliselt 01.12.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 262	24.07.2009
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
16.06.2010	RT I 2010, 44, 258	19.07.2010
25.11.2010	RT I, 09.12.2010, 1	01.01.2011
09.02.2011	RT I, 04.03.2011, 1	01.04.2011

17.02.2011	RT I, 21.03.2011, 2	01.01.2012 Kehtetu [RT I, 29.06.2012, 2]
08.12.2011	RT I, 22.12.2011, 3	23.12.2011 Kehtetu [RT I, 29.06.2012, 2]
07.12.2011	RT I, 28.12.2011, 1	01.01.2012
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 1	01.04.2013
06.06.2012	RT I, 29.06.2012, 2	09.07.2012, osaliselt 01.01.2013
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013
14.06.2012	RT I, 04.07.2012, 1	01.08.2012
05.12.2012	RT I, 20.12.2012, 3	01.01.2013, osaliselt 01.04.2013
12.06.2013	RT I, 02.07.2013, 1	01.09.2013, osaliselt 01.01.2014
12.06.2013	RT I, 03.07.2013, 2	01.10.2013
20.06.2013	RT I, 05.07.2013, 2	15.07.2013
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014, osaliselt 23.03.2014
26.03.2014	RT I, 16.04.2014, 1	26.04.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
19.11.2014	RT I, 13.12.2014, 1	01.01.2016, jõustumisaeg muudetud 01.07.2016 [RT I, 17.12.2015, 1]
18.02.2015	RT I, 10.03.2015, 4	01.06.2015, osaliselt 01.01.2018
18.02.2015	RT I, 19.03.2015, 1	29.03.2015
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 3	01.07.2015
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 5	01.07.2015
25.11.2015	RT I, 17.12.2015, 1	20.12.2015, osaliselt 01.01.2016 ja 01.07.2016
15.02.2017	RT I, 01.03.2017, 1	01.04.2017
14.06.2017	RT I, 07.07.2017, 1	01.11.2017
14.02.2018	RT I, 09.03.2018, 1	19.03.2018
13.02.2019	RT I, 27.02.2019, 12	01.08.2019
20.02.2019	RT I, 19.03.2019, 3	01.07.2019
20.02.2019	RT I, 19.03.2019, 12	01.09.2019
11.06.2019	RT I, 13.06.2019, 2	11.06.2019 - Riigikohtu üldkogu otsus tunnistas vangistusseaduse § 94 lõike 5 põhiseadusega vastuolus olevaks ja kehtetuks edasiulatuvalt, omistades otsuse tagasiulatuva mõju kaebajale praeguses asjas, samuti isikutele, kes käesoleva otsuse jõustumise ajaks on seadusega ette nähtud korras vaidlustanud neile pikaajalise kokkusaamise võimaldamata jätmise või seadusega ette nähtud korras taotlenud neile pikaajalise kokkusaamise võimaldamata jätmisega tekitatud kahju hüvitamist.
04.12.2019	RT I, 20.12.2019, 1	30.12.2019
20.04.2020	RT I, 06.05.2020, 1	07.05.2020
17.02.2021	RT I, 03.03.2021, 1	04.03.2021
15.06.2021	RT I, 08.07.2021, 1	15.07.2021

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesolev seadus sätestab vangistuse, aresti ja eelvangistuse täideviimise korra ning korralduse, samuti vanglateenistuse ning teenistuse vanglaametnikuna mõiste ja tingimused.
[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

§ 1¹. Haldusmenetluse seaduse kohaldamine

(1) Käesolevas seaduses ja selle alusel ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

(2) Käesolevas seaduses ja selle alusel ettenähtud haldusmenetlusele ei kohaldata haldusmenetluse seaduse § 31 lõike 1 punkti 1, § 35 lõiget 2 ja § 62 lõike 3 punkti 1.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

(3) Alaealine ja muu piiratud teovõimega isik võivad haldusmenetluses iseseisvalt menetlustoiminguid teha.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

(4) Kõik vaided ja taotlused haldusmenetluse algatamiseks või haldusmenetluse käigus esitatakse kirjalikult, kui valdkonna eest vastutav minister ei ole määrusega lubanud ka suulise taotluse esitamist.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

(4¹) Justiitsministeerium vaatab läbi vangla direktori haldusakti või toimingu peale esitatud vaideid. Vanglateenistus vaatab läbi muu vanglas töötava isiku haldusakti või toimingu peale esitatud vaideid.
[RT I, 20.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

(5) Kinnipeetaval, arestialusel või vahistatul on õigus esitada vangla haldusakti või toimingu peale kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud alustel ja korras tingimisel, et kinnipeetav, arestialune või vahistatu on eelnevalt esitanud vaide vanglateenistusele või Justiitsministeeriumile ning vanglateenistus või Justiitsministeerium on vaide tagastanud, osaliselt rahuldanud, rahuldamata või tähtaegselt lahendamata jätnud.
[RT I, 03.03.2021, 1- jõust. 04.03.2021]

(6) [Kehtetu -RT I 2009, 39, 261- jõust. 24.07.2009]

(7) Vaie lahendatakse 30 päeva jooksul, arvates vaide edastamisest vaiet läbivaatavale haldusorganile.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

(8) Vangla tekitatud kahju hüvitamiseks on kinnipeetaval, arestialusel või vahistatul õigus halduskohtu poole pöörduda tingimisel, et kinnipeetav, arestialune või vahistatu on eelnevalt esitanud riigivastutuse seaduses sätestatud korras kahju hüvitamise taotluse vanglale ning vangla on taotluse tagastanud või rahuldamata või tähtaegselt läbi vaatamata jätnud.
[RT I, 03.03.2021, 1- jõust. 04.03.2021]

(8¹) Kui vaie või taotlus tagastatakse põhjusel, et vaide või taotluse esitaja ei ole määratud tähtajaks vaides või taotluses puudusi kõrvaldanud, ei ole kinnipeetaval, arestialusel või vahistatul õigust pöörduda kaebusega sama vaidemenetluse eseme või kahju hüvitamise taotluse osas halduskohtu poole.
[RT I, 03.03.2021, 1- jõust. 04.03.2021]

(9) Arestimaja vaideid lahendatakse haldusmenetluse üldises korras.
[RT I 2006, 63, 466- jõust. 01.01.2008]

§ 2. Kinnipeetav

Kinnipeetav käesoleva seaduse tähenduses on vanglas vangistust kandev süüdimõistetu.

§ 2¹. Karistusjärgselt kinnipeetav

[Kehtetu -RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

§ 3. Arestialune

(1) Arestialune käesoleva seaduse tähenduses on arestimajas või vanglas aresti kandev isik.

(2) Vanglasse toimetatud kuni 48 tunniks kinni peetud või sundtoomisele allutatud isiku, välja arvatud kriminaalmenetluse seadustiku § 217 kohaselt kahtlustatavana kinnipeetu, samuti korrakaitse seaduse alusel vanglasse kainenema toimetatud joobeseisundis isiku kinnipidamisele kohaldatakse arestialuse ja aresti täideviimise kohta kehtestatud sätteid käesolevas seaduses sätestatud erisustega.
[RT I, 03.03.2021, 1- jõust. 04.03.2021]

§ 4. Vahistatu

(1) Vahistatu käesoleva seaduse tähenduses on isik, kellele on tõkendina kohaldatud vahistamist ja kes kannab eelvangistust kinnise vangla eelvangistusosakonnas või arestimajas.

(2) Vanglasse toimetatud kriminaalmenetluse seadustiku § 217 kohaselt kahtlustatavana kinnipeetu kinnipidamisele kohaldatakse vahistatu ja eelvangistuse täideviimise kohta kehtestatud sätteid käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

[RT I, 03.03.2021, 1- jõust. 04.03.2021]

§ 4¹. Inimväärikuse austamine ja õiguste järgimine

[RT I 2008, 17, 118- jõust. 01.06.2008]

(1) Kinnipeetavat, arestialust või vahistatut koheldakse viisil, mis austab tema inimväärikust ning kindlustab, et karistuse kandmine või vahi all viibimine ei põhjusta talle rohkem kannatusi või ebameeldivusi kui need, mis paratamatult kaasnevad vanglas või arestimajas kinnipidamisega.

[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

(2) Kinnipeetava, arestialuse või vahistatu vabadus allutatakse seaduses toodud piirangutele. Kui seadus ei sätesta konkreetset piirangut, võib vangla, Justiitsministeerium või arestimaja kohaldada vaid selliseid piiranguid, mis on vajalikud vangla või arestimaja julgeoleku kaalutlustel. Piirangud peavad vastama täideviimise eesmärgile ja inimväärikuse põhimõttele ega tohi moonutada seaduses sätestatud teiste õiguste ja vabaduste olemust.

[RT I, 05.07.2013, 2- jõust. 15.07.2013]

§ 5. Täitmisplaan

(1) Täitmisplaan sätestab kinnipeetava, arestialuse või vahistatu vastuvõtmiseks pädeva vangla.

[RT I, 03.03.2021, 1- jõust. 04.03.2021]

(2) Täitmisplaanil koostamisel lähtutakse käesoleva seaduse § 11 lõikes 1 sätestatud alustest.

(3) Täitmisplaanil kinnitab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 5¹. Kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste andmekogu

(1) Kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste andmekogu (edaspidi *vangiregister*) on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on:

- 1) kanda kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusseaduse §-s 2 nimetatud kriminaalhooldusaluste isikuandmed ühte andmekogusse ja neid töödelda;
- 2) anda usaldusväärset teavet isiku vangistuses, eelvangistuses ja aresti kandmisel või kriminaalhooldusel viibimise kohta ning karistuse täideviimise käigu kohta;
- 3) pidada arvestust vangistuses, eelvangistuses ja aresti kandmisel või kriminaalhooldusel viibivate isikute üle;
- 4) töödelda vanglasse sisenevate ja vanglast väljuvate isikute, sõidukite ja nendega kaasas olevate tehnikavahendite andmeid vanglasse sisenemise lubamise otsustamiseks ning vangla julgeoleku ja korra tagamiseks;
- 5) võimaldada vanglateenistusel ja arestimajal oma ülesandeid täites töödelda andmekogusse sisestatavaid ja seal olevaid isikuandmeid kiiresti ja efektiivselt;
- 6) võimaldada dokumentide elektroonilist koostamist, säilitamist ning teabe ja dokumentide edastamist ja saamist, sealhulgas andmevahetust teiste andmekogudega;
- 7) tagada uuringute, statistiliste ülevaadete ja kriminaalpoliitiliste otsuste tegemiseks teabe süstematiseeritud kogumine;
- 8) võimaldada järelevalve teostamine vanglate ja arestimajade üle;
- 9) koondada teavet vangla julgeoleku ja korra tagamiseks;
- 10) koondada teavet järelevalvemenetluse ja sellega seotud isikute kohta.

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.01.2018]

(2) Vangiregistri vastutav töötaja on Justiitsministeerium. Vangiregistri volitatud töötajad sätestatakse vangiregistri põhimääruses.

(3) Vangiregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsusmäärusega](#).

[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

§ 5². Juurdepääs vangiregistrile ja andmete väljastamine

(1) Vangiregistrisse kantud andmed on ette nähtud asutusesiseseks kasutamiseks.

(2) Andmeid väljastatakse üksnes seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga ettenähtud ülesannete täitmiseks ning selleks vajalikus mahus vangiregistri põhimääruses nimetatud isikutele või andmekogudele.

(3) Andmeid võib edastada teise riiki seaduse, välislepingu või muu Eesti jaoks siduva rahvusvahelise kohustuse täitmiseks üksnes juhul, kui neid kasutatakse seadusega kindlaks määratud ülesannete täitmiseks ning kooskõlas andmete töötlemise ja andmekogusse kandmise eesmärgiga.

(4) Kinnipeetavale, vahistatule, arestialusele ja kriminaalhooldusalusele väljastatakse nende kohta andmekogusse kantud andmeid digitaalselt või omakäeliselt allkirjastatud taotluse alusel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud taotluse alusel väljastatakse vangiregistrist paber kandjal koopiaid või väljatrükke tasuta kuni 20 lehekülge ühes kalendrikuus. Iga väljastatud lehekülje eest alates 21. leheküljest kalendrikuus tasub teabenõudja 0,19 eurot enne koopia või väljatrüki väljastamist.

(6) Vanglateenistuse ametnik võib keelduda vangiregistrist andmete väljastamisest, kui need sisaldavad informatsiooni vanglatões kasutatavate meetodite, taktika või julgeolekuriskide hindamise kohta ning kui selle avalikuks tulek võib ohustada vangistuse, eelvangistuse, aresti või kriminaalhoolduse täideviimist, samuti teistel seaduses sätestatud alustel.

(7) Vastutav töötleja võib õigusaktis sätestatud juhul väljastada vangiregistri andmeid statistilisel eesmärgil kasutamiseks. Andmed väljastatakse kujul, mis ei võimalda isikuid identifitseerida.
[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.06.2015]

§ 5³. Vangiregistrisse kantav teave ja selle töötlemine

(1) Vangiregistrisse kantakse:

- 1) andmed kinnipeetava, vahistatu, arestialuse või kriminaalhooldusaluse isiku kohta;
- 2) andmed kinnipeetava, vahistatu või arestialuse vanglasse või arestimajja või kriminaalhooldusaluse kriminaalhooldusele võtmise aluse kohta;
- 3) andmed kinnipeetava, vahistatu või arestialuse isiklike asjade, dokumentide ja raha hoiulevõtmise ja tagastamise ning talle vanglateenistuse või arestimaja poolt antud asjade kohta;
- 4) andmed kinnipeetava, vahistatu või arestialuse paiknemise ja kriminaalhooldusaluse kriminaalhooldusosakonna kohta ning andmed nende isikute liikumise kohta;
- 5) andmed kinnipeetava, arestialuse, vahistatu või kriminaalhooldusaluse hariduse, hõivatuse ja varasema töökogemuse kohta;
- 6) andmed kinnipeetava, arestialuse, vahistatu või kriminaalhooldusaluse tervises seisundi, sealhulgas tema sõltuvuskäitumise kohta, tervisest tulenevate piirangute ja talle tervishoiuteenuste osutamise kohta;
- 7) andmed kinnipeetava või kriminaalhooldusaluse senise elukäigu ja hoiakute ning nendest tuleneva uue kuriteo riski ja ohtlikkuse kohta ning riskide maandamise meetodite ja nende rakendamise kohta;
- 8) andmed kinnipeetava, vahistatu või arestialuse suhtes rakendatud järelevalve- ja julgeolekuabinõude kohta, sealhulgas läbiotsimise, füüsilise jõu, teenistusrelva, erivahendi või lukustatud kambri kasutamise kohta;
- 9) andmed kinnipeetavale, vahistatule või arestialusele määratud distsiplinaarkaristuse ja selle täideviimise kohta;
- 10) andmed kinnipeetava, arestialuse või vahistatu suhete, kontaktide, kirjavahetuse ja telefonikõnede ning nende kontrollimise või piiramise kohta;
- 11) andmed kriminaalhooldusaluse suhete ja kontaktide kohta;
- 12) andmed kriminaalhooldusaluse töötamise alguse, peatumise ning lõppemise aja ja aluse kohta;
- 13) andmed kinnipeetava või kriminaalhooldusaluse suhtes elektroonilise valve seadmete kasutamise võimalikkuse väljaselgitamise ning kasutamise kohta;
- 14) andmed isikute kohta, kellega tehakse koostööd kinnipeetavate hõive, kriminaalhooldusaluste üldkasuliku töö, narkomaanide sõltuvusravi ja seksuaalkurjategijate kompleksravi korraldamiseks;
- 15) kriminaalhoolduse ettevalmistamise käigus kogutud andmed;
- 16) andmed vanglasse siseneva ja vanglast väljuva isiku, sõiduki ja nendega kaasas oleva tehnikavahendi kohta;
- 17) jälitustegevuse käigus kogutud andmed, teave jälitustegevuse käigus andmete kogumisel kasutatud meetodite, taktika ja vahendite kohta;
[RT I, 10.03.2015, 4- jõust. 01.01.2018]
- 18) teave vangistuse täideviimist või vangla julgeolekut ohustavate sündmuste kohta või nende toimumise ohule viitav teave;
- 19) digitaalsed dokumendid, mis koostatakse ja edastatakse käesolevas seaduses, kriminaalhooldusseaduses või muus seaduses või nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud ülesannete täitmise käigus.

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 5 ei kohaldata kainenema toimetatud joobeseisundis isiku, sundtoomisele allutatud või kuni 48 tunniks kinni peetud isiku suhtes.
[RT I, 03.03.2021, 1- jõust. 04.03.2021]

(2) Andmekogusse kantakse andmed alusdokumentide, teistest andmekogudest saadud teabe, isikutelt ja asutustelt saadud teabe või vanglateenistuse tegevuse käigus saadud teabe alusel.